

Jayne Bryant AS
Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

16 Tachwedd 2022

Annwyl Jayne,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 25 Hydref 2022 yn egluro barn y Pwyllgor o ran y cais am ddiweddariad ynglŷn â Cadernid Meddwl.

Ers cyhoeddi adroddiad Cadernid Meddwl yn 2018, a'r adroddiad dilynol yn 2020, cyflawnwyd llwyth enfawr o waith i wella'r cymorth sydd ar gael i gynnal llesiant emosiynol a meddyliol plant a phobl ifanc. Mae argymhellion Cadernid Meddwl wedi bod yn sail hanfodol wrth lunio polisi Llywodraeth Cymru, er enghraifft drwy ein Dull Ysgol Gyfan Cyd-weinidogol, a bellach ein Dull System Gyfan Cyd-weinidogol, a hefyd wrth ddatblygu a gweithredu ein fframwaith NYTH/NEST. Yn fwyaf nodedig, rydym wedi gwneud y canlynol:

- Cyhoeddi canllawiau statudol ar y Dull Ysgol Gyfan ar gyfer Llesiant Emosiynol a Meddyliol ym mis Mawrth 2021. Rydym yn parhau i weithio gydag ysgolion a phartneriaid eraill i weithredu ac ymwreiddio'r Fframwaith, sy'n cael ei gefnogi drwy weithredu'r Cwricwlwm newydd i Gymru ac yn benodol y Maes Dysgu a Phrofiad, Iechyd a Llesiant. Rydym hefyd wedi sicrhau bod dros £43m ar gael gan y gyllideb iechyd a'r gyllideb addysg ar y cyd yn ystod y cyfnod cyllidebol tair blynedd, er mwyn gwella llesiant mewn ysgolion a helpu i gyflawni ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu mewn perthynas â chwrsela yn yr ysgol a datblygu gwasanaethau mewngymorth CAMHS i ysgolion.
- Darparwyd dros £10m ers 2020 i gefnogi iechyd meddwl a llesiant staff a dysgwyr mewn addysg bellach. Mae prosiectau sefydliadol yn cefnogi'r gwaith o benodi a hyfforddi staff; ac mae prosiectau cydweithredol yn tynnu colegau ynghyd i ddatblygu strategaethau newydd a rhannu adnoddau; ac mae prosiectau cenedlaethol yn helpu colegau i ddatblygu adnoddau a mentrau mewn meysydd megis camddefnyddio sylweddau a gweithgareddau lles, yn ogystal â phrofiadau niweidiol yn ystod plentyndod a thrawma.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Eluned.Morgan@llyw.cymru
Correspondence.Eluned.Morgan@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

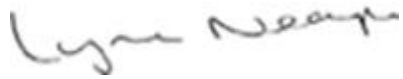
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

- Mae pob un o'n prifysgolion yn gweithredu strategaethau llesiant ac iechyd. Mae CCAUC yn monitro'r gwaith o weithredu'r strategaethau er mwyn sicrhau bod yr uchelgais yn briodol a bod ymateb effeithiol i anghenion staff a myfyrwyr addysg uwch. Mae CCAUC hefyd wedi ymwreiddio fframweithiau *Universities UK: Stepchange*, ar gyfer sicrhau iechyd meddal da mewn prifysgolion a helpu i ddiogelu pobl rhag hunanladdiad o fewn eu gwaith polisi. Er mwyn bod yn gymwys i gael cyllid iechyd a llesiant, mae CCAUC yn disgwyl i sefydliadau addysg uwch ymuno â fframweithiau *#stepchange* a *Suicide Safer Universities UUK* ac i sicrhau bod eu cynlluniau gwariant yn gydnaws â'r dulliau gweithredu a amlinellir.
- Rydym wedi buddsoddi'n sylweddol mewn cymorth haen 0/1 i ddarparu mynediad hawdd i amrywiaeth o gymorth i blant a phobl ifanc – gan gynnwys llinell gymorth iechyd meddwl CALL, pecyn cymorth ar gyfer iechyd meddwl pobl ifanc, a llinell gymorth anhwylderau bwyta BEAT.
- Rydym hefyd wedi buddsoddi i sefydlu cynnig ar gyfer Cymru gyfan, lle gall pobl ifanc a'u teuluoedd gael cymorth iechyd meddwl ar-lein am ddim, heb fod angen iddynt gael eu hatgyfeirio gan feddyg teulu. Bellach mae gan y therapi ar-lein hwn gyfres o raglenni cymorth sydd â'r nod o helpu pobl ifanc i reoli eu hiechyd meddwl a'u llesiant. Gall rhieni a gofalwyr ymuno â rhaglen therapi 12 wythnos ar-lein am ddim i helpu plant a phobl ifanc 4-18 oed sy'n dioddef gorbryder ar lefel ysgafn neu ganolog. Gall pobl ifanc yn eu harddegau, sef 16-18 oed, ymuno ar eu pennau eu hunain heb orfod cael cydsyniad gan oedolyn, i gael cymorth i ymdrin â gorbryder neu hwyliau isel yn uniongyrchol drwy eu ffôn symudol, llechen neu liniadur.
- Rydym hefyd yn buddsoddi mewn gofal argyfwng drwy weithredu dewis gwasgu 2 ar gyfer iechyd meddwl brys fel rhan o'r gwasanaeth 111. Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yw'r cyntaf i sefydlu'r ddarpariaeth hon fel gwasanaeth 24/7, ac mae pob bwrdd iechyd yn gweithio tuag at ei sefydlu yn yr un modd. Fel rhan o'r Cytundeb Cydweithio, rydym wedi cytuno ar bedwar cynllun peilot yn ddiweddar i dreialu dewisiadau amgen heblaw am dderbyniad i bobl ifanc sydd mewn argyfwng.
- Mae pob bwrdd iechyd wedi llwyddo i wella gwasanaethau anhwylderau bwyta ac maent yn gweithio tuag at ymyrryd yn gynt a gweithredu amser aros o 4 wythnos ar gyfer asesiadau. Rydym hefyd wedi comisiynu astudiaeth ddichonoldeb i ymchwilio i'r posibilrwydd o sefydlu uned arbenigol ar gyfer anhwylderau bwyta yma yng Nghymru.
- Rydym wedi datblygu'r Fframwaith NYTH/NEST fel adnodd cynllunio i helpu Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol i weithredu Dull System Gyfan yn eu hardaloedd. Rydym wedi penodi rhywun i arwain ar weithredu NYTH/NEST, gan weithio ar draws y Llywodraeth, ac ar y cyd â'r Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol a rhanddeiliaid allanol i sicrhau bod NYTH/NEST yn cael ei ymwreiddio'n drylwyr ym mholisiau a gwasanaethau plant a phobl ifanc.

Bydd y Pwyllgor yn gwybod bod y strategaeth 10 mlynedd bresennol, Law yn Llaw at Iechyd Meddwl, yn dod i ben eleni a bod gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu'r strategaeth olynol. Fel rhan o'r broses hon, rydym yn adolygu'r hyn sydd eisoes wedi ei gyflawni wrth weithredu ac ymwreiddio argymhellion Cadernid Meddwl y Pwyllgor, gan nodi'r gwaith arall y bydd angen ei wneud i lunio strategaeth Law yn Llaw at Iechyd Meddwl genedlaethol newydd. Byddwn yn defnyddio dull gweithredu thematig ar gyfer hyn, a byddwn yn rhoi diweddariad i'r Pwyllgor ar hyspwrdd y gwaith yn y flwyddyn newydd.

Yn y cyfamser, mae'r Pwyllgor yn bwriadu cynnal sesiwn gyda Gweinidog y Gymraeg ac Addysg a ffinau ar 23 Tachwedd, pan fyddaf yn hapus i ateb unrhyw gwestiynau ar y cynnydd a wnaed yn erbyn argymhellion Cadernid Meddwl. Byddaf hefyd yn hapus iawn i fynychu sesiwn graffu ar wahân gyda'r Pwyllgor ar Gadernid Meddwl os bydd yn well gan y Pwyllgor wneud hynny.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lynne Neagle'.

Lynne Neagle AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing